

#DONOSTIA
// SAN SEBASTIÁN FESTAK

58

SU ARTIFIZIALEN NAZIOARTEKO LEHIAKETA

CONCURSO INTERNACIONAL DE FUEGOS ARTIFICIALES

DONOSTIA / SAN SEBASTIÁN
2023
ABUZZUA / AGOSTO
12 - 19

Argazkilaria / Fotógrafa: Carlos Lecube Alberdi

SEGURTASUN NEURRIAK

Segurtasuna bermatu ahal izateko, bete itzazu hurrengo arauak:

- Material piroteknikoa kokatzen den aldea itxita egongo da aste osoan. Bertan sartzea debekatua dago baimenduta ez dagoen edonorentzat. Errespetatu segurtasun arduradunak emandako irizpideak eta ez gainditu hesiekien edo zintarekin itxita dagoen eremua.
- Gauero, 22:15etik aurrera, jendeari irtenarazi egingo zaio jauritze inguruneetatik, eta bertara sartzea debekatua egongo da. Eremu horretako bizilagunek gaueko 22:30ak baino lehenago etxeratu beharko dute.
- Aparkaleuetako erabiltzaileek 22:00ak baino lehenago utzi beharko dituzte ibilgailuak, eta ezingo dituzte atera 23:30ak baino lehenago.
- Inguruan dauden etxebizitza eta lokalen leiho eta balkoiak ixtea eta elementu errekorrak kentzea (arropa, toloak, hamakak...) gomendatzen da.
- Su artifizialak jauritzean, maiz erortzen dira errauts hondakinak. Begietan sartuz gero, ur askorekin garbitzea komeni da, eta ez igurtzea.
- Jakinarazten dugu su artifizialen jaurtiketa ezingo dela ikusi jaurtiketa-zonaren inguruko eraikinetako terraza, balkoi edo leihoetatik.
- Lagun gaitzazu eta aparka ezazu zure ibilgailua segurtasun eremutik kanpo, elementuren bat erori dakiokete.
- Gauero, ikuskizuna amaitutakoan, udal zerbitzuek itxitako inguruneak miatuko dituzte, hondakin piroteknikoen bila, 10 minutuz. Jendea sartu ondoren, material susmagarriak aurkitzen baduzu, ez ukitu, ez bultzatzen hankarekin, eztanda egin dezake eta. Ez eskutan erabili, alden du eta jendeari arriskuaren berri eman. Segituan bilatutakoaren berri eman gertueko segurtasun arduraduneri edo agintariari.
- Adin txikiko haur baten arduraduna bazara: haurra galduko balitzaizu jakinarazi iezaiozu udaltzain bati. Behin eta berriro debekatu iezaiozu haurrari material piroteknikorik ukitzen, kalte ondorio larriak sor ditzake eta.
- Ikuskizuna bitartean, gaixotu (lipotimiak, zorbioak eta abar) edo zauriren bat izan ezker, segurtasun arduradun batengana edo inguruan aurkitzen diren osasun langileengana hurbildu zaitez.
- Itsasoan: suak ikusteko badiara irteten diren ontzi patroiek dagokion agintarien instrukzioak bete beharko dituzte zehatz-mehatz.
- Haizeagatik esekidura: indarrean dagoen araudian ezarritakoa baino abiadura handiagoa jaurtiketa bat etetea, udaletxeko eraikinean instalatutako anemometroak jasotako neurria egiaztatzen diren gertaketa da. Ikuskizuna hasi aurreko neurketak 22:30ean eta 22:40an egingo dira: abiadura ezarritakoa baino txikiagoa bada, suak 22:45ean hasiko dira; handiagoa bada, 22:50ean eta 23:00etan egingo dira neurketak. Neurketa egin ondoren, jaurti egingo dira, haizeak baretu egin duela egiaztatzen bada, eta ikuskizuna bertan behera utzi dela deklaratuko da, 23:00ak neurketak ezarritako maximoa gainditzen jarraitzen bada.

TRADIZIO PIROTEKNIKOA I: MALTA, PIROTEKNIARIK GABE EZ DAGO FESTARIK

Su artifizialak Maltako tradizio handia dira. Artxipelagoan San Joan Ordenako Zaldunen garaian sortu zen, XVI. mendean. Garai hartan, poztasuna adierazteko erabiltzen ziren, abagune bereziak zirela eta, hala nola, Maisu Handi edo Aita Santu berri baten aukeraketa, prinze baten jaiotza, zaldun berri baten etorrera eta abar.

Pixkanaka-pixkanaka, tradizio hori Maltako herrian zabaltzen joan zen, eta gaur egun ez dago herrialdeko herririk bere patro santuei eskainitako jaiak su artifizialen jaurtiketa ikusgarriekin ospatzen ez dituenik. Horrela, gaur egun, Maltan 35 piroteknia tailer daude, urte osoan zehar Maltako herri eta hiritan izaten diren 120 jai baino gehiago argiz eta kolorez betetzen dituztenak. Lanbide honen gauzarik miresgarriena da artisau horietako asko boluntarioak direla, arte honek pizten dien grinak bultzatuta lan egiten dutenak.

Birkikarako Santa Elena jaiari amaiera emateko 1738an jaurtitako lehen su artifizialek, suak tinko ainguratu dira Maltako kulturari, eta Maltako hiri eta herri bakoitzaren funtsezko ezaugarri bihurtu dira, sormenean lehiatzen baitira ikuskizunik ikusgarriena proposatzeko.

Tiro piroteknikoak dituzten festa guztien artean, bereziki nabarmentzekoa da Maltako Su Artifizialen Nazioarteko Jaialdia, 2014ko maiatzaren 1ean herrialdea Europar Batasunean sartu zela oroitarazten duena. Bi asteko lehiaketan zehar, Maltak piroteknikako maisuak erakartzen ditu Australia, Kanada, Italia, Austria, Espainia, Portugal, Erresuma Batua...

Maltako enpresak Donostiako Su Artifizialen Nazioarteko Jaialdian

Gure badiak bi enpresa maltar baino ez ditu hartu.

1985ean, Briffa Pirotekniki lehiaketan parte hartu zuen abuztuaren 12an.

2006an Pyro Limited-Fireone Malta pirotekniki hartu zuen parte.

Bietan, kalitate handiko jaurtiketak izan arren, lehiaketako palmaresetik kanpo geratu ziren.

SU ARTIFIZIALEN 58. NAZIOARTEKO LEHIAKETA

Abuztuaren 12tik 19ra

ALDERDI EDER 22:45

12 FULLY FUSED FIREWORKS Erresuma Batua

40 urte baino gehiagoko esperientzia eta nazioartean ibilbide luzea duen enpresa. Fully Fused Fireworks talde britainiarra ilusio berriren itzuliko da aurtan Donostiara. 2022an ikuskizun piroteknikoa bertan behera utzi ostean, eguraldi txarragatik.

Fully Fused Fireworks enpresak lankidetzan estuan dihardu Erresuma Batuko eta Europa osoko beste enpresa pirotekniko batzuekin. Enpresako diseinatzaile buru Cliff Stonestreet bera Italiako eta Espainiako su artifizialen diseinatzaile eta fabrikatzaileekin onekin prestatu zuen, eta haren sorkuntzak estilo mediterraneo nabarmena dute. Piroteknia eta su artifizialen erakustaldi gogoangarriak, neurria egindakoak, zirraragarriak eta ikusleak emozionalki erakariko dituztenak eskaintzea da enpresaren pasioa.

13 PIROTECNIA ZARAGOZANA Zaragoza

1860an sortua, Espainiako piroteknia arloko enpresa historikoetako bat da. Dena Angel Sanzek zuzendutako Zaragozako lantza-azulo batean kokatutako tailer txiki batean hasi zen. Tailer txiki hau, urteetan zehar, su artifizialen benetako fabrika bihurtuz joan zen, beti familia beraren eskuetan. Tradizio hori belaunaldiz belaunaldi transmititzen da, etengabeko berrikuntzarekin batera, eta Pirotecnia Zaragozana ikuskizun entzuteku, seguru eta kalitatezkoen sinonimo bihurtzen da mundu osoan.

2014an Étienne Lacroix taldean sartzeak, sektore piroteknikoan 1739. urteaz geroztik dagoenak, garatzeko gaitasun handiagoa ematen dio Pirotecnia Zaragozanari. Bere litalak, RUGGIERI, ikuskizun piroteknikoak egiteko Europako lider eztabaidaezina, baliabide tekniko eta artistiko osagarriak eskuratzeko aukera ematen die, bezeroei mundu mailako ikuskizun garrantzitsuenetan lortutako esperientzia eskainiz. Hori guztia 1860tik zuen helburu nagusia betetzen jarraitzeko: bezeroen gogobetetzea.

14 CAFFERO EVENT FIREWORKS Herbehereak

Caffero Event Fireworks Herbehereetako enpresa bat da, piroteknian arloan 30 urte baino gehiagoko esperientzia duena, eta batez beste 400 ekitaldi egiten ditu urtean. Berazintzat, su artifizialekin zerbait magikoa dago, euren kulturaren parte da. Cafferon su artifizialeko grina handia dute, eta pasio hori partekatu nahi dute gure hirira egiten duten lehen bisita honetan. Bere ikuskizunak sortzaileak eta harrigarri ezberdinak dira, bizitza ospatzen duten eta zentzumenak estimulatu dituzten su artifizialekin une ahaztezinak sortzen dituzten showak. Beti aurrera begira eta etengabe ikuskizun, efektu berezi eta produktu berri eta berritzaileak garatzen dituen enpresa da. Su artifizialen nazioarteko lehiaketa handietan parte hartzen dute aldira, onenekin batera.

15 PIROTECNIA TAMARIT Valentzia

Tamarit piroteknia Valentziako enpresa bat da, Alfarrasi herrian duen egoitza, eta 5 urte baino ez ditu 2018an sortu zenetik. Tamarit Piroteknian, lehenengo egunetik, gardentasuna eta bikaintasuna etengabe bilatzea aukeratu zuten.

Iaz hainbat ikuskizun egin zituzten, hala nola masoletak, gazteluak eta piromusikalak Espainia osoan zehar, Granada, Errioxa, Cuenca, Albacete, Almería, Lugo, Ciudad Real, Soría, Toledo, Valladolid edo Zamora bezalako probintzietan. Horrez gain, jakina, Valentziako Erkidego osoan presentzia handia izatea. Gure lehiaketara egiten duten lehen bisitan, enpresa gazte baten jakintza eta bikaintasuna transmititu nahi dituzte.

16 PIROTECNIA XARAIVA Ourense

Pirotecnia Xaraiva familia enpresa bat da, sustrai galiziarrek dituen eta 1960tik etengabe hazi dena Espainiako piroteknian erreferente bihurtu arte. Bere ikuskizunek zigilu nahastezina dute, ekoizpen material propioa baitute, eta horrek, esperientziako urtekin batera, bakar bihurtzen ditu.

70.000 m² baino gehiago dituzte fabrikaziorako, diseinurako eta biltegiatzeko, eta egoitzak dituzte Albarcelosen, Xinzo de Limian, A Ruan eta Trivesen (Ourense) eta Brime de Uzen (Zamora). Materialaren etengabeko berrikuntzak eta etengabe birziklatzeko ahalbidetu dute azken urteotan tiroak egitea Espainiako eta Portugalgo hiri garrantzitsuetan. Nazioarteko lehiaketa ospetsuetan parte hartu du eta arrakasta handiak lortu ditu Espainia, Frantzia, Italia, Txina, Portugal eta abarretako piroteknia-enpresa ezagunekin lehiatuz.

17 PIROTECNIA VALENCIANA Valentzia

Familia enpresa hau 1965ean hasi zen lanean, José Manuel Crespo Vidalek zuzenduta. Klasiako Fallera jaietako maskotetan. Egindako ikuskizunen artean nabarmentzekoak dira 2004ko Xacobeoren inaugurazioa Burgosko Katedralean, lehen saria Iruñean 2006an eta 2007an, eta Blanes 2008an.

Bi aldiz hartu du parte gure lehiaketan: 2009an eta 2015ean. Brontzeko eta Zilarrezko Maskorrak merezi ditu, hurrenez hurren. Pirotecnia Valencianak sariak jaso ditu Logroñoko, Tarragonako (birritan lortu zuten *Venus Ciutat de Tarragona* lehen saria) eta Bilboko (Aste Nagusia) Nazioarteko Lehiaketetan.

18 SCARSELLA FIREWORKS Italia

Scarsella familiak 1969an hasi zuen bere ibilbidea, Giuseppe Scarsellak eta bere lagun eta bazkide Francizzik Alatrín lehen piroteknia-planta sortu zutenean. Urteetan zehar, pasioari, iraunkortasunari, sormenari eta profesionaltasunari esker, enpresa sendotu egin da maila eta kalitate handiko su artifizialen diseinuan, exekuzioan eta ekoizpenean. Belaunaldiz belaunaldi transmititutako ezagutza eta tradizio piroteknikoak aprobetxatuz eta etengabe hobetzeko asmoz, mota guztietako eta konplexutasun handiko erakusketak piroteknikoak egitea eta egitea lortzen dute, gure lehiaketako berezko gaztelu tradizionari Valentziarrari zigilu italiar nahastezina inprimatuz.

Gaur egun, Scarsella Fireworks, hainbat hedapen eta erosketaren ondoren, Fosinoneren bi egoitzetan kokatzen da, Lazio eskualdean: Alatri eta Anagni. Aurtan ere parte hartuko dute gure lehiaketan, 2019ko eta 2022ko Lehiaketaren azken bi edizioetan Urrezko Maskorra lortu baitute.

19 IKUSKIZUN PIROMUSIKALA PIROTECNIA VULCANO Madril

2022ko Aste Nagusiari amaiera eman zion pimusikalak lortutako arrakastaren ondoren (Izaro, La Basu, Zea Mays edo Neomak bezalako artisten femeninozko ekoizpen musikalariek eskainitakoa), Pirotecnia Vulcano madrildarrak eskainiko du Kontxako Badiaren inguruko Aste Nagusiko jarduera batera bertaratzten diren ahalik eta pertsona gehien biltzen dituen ikuskizun hau. Pirotecnia Vulcano ikuskizun tradizionaletan, piromusikaletan, sekuentzietan, multimedietan eta monumentuetan, faxoetan eta ur-pantailan gaineko proiektzio bisuetaletan espezializatuta dago. Bere ikuskizunen kalitatea ibilbide luzeak eta sarien zerrenda luzeak bermatzen du (2014ko Brontzeko Maskorra eta 2019ko Zilarrezko Maskorra).

Ikuskizuna Miguel Ángel Beltrán Sevillak egingo du, eta Donostian langile espezializatuen lantalde zabala egongo da, enpresaren kalitatea eta bikaintasuna lor dezaten.